

# SLOVENEK

Štev. 241. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.  
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).  
Z urednikom je mogoče govoriti le od  
10.—12. ure dopoldne.  
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma  
se ne sprejemajo.  
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 29. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:  
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu  
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.  
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.  
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —  
Izdati se računajo enostopna petičvrsta (dolžina  
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat  
9 h, za več kot trikrat 8 h.  
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta  
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.  
Upravišškega telefona št. 188.

## Naročnina poteče

koncem tega meseca vsem, ki jo četrtletno plačujejo. Opozorjamo torej dotične p. n. naročnike, ki so ravnokar prejeli položnice, da naročnino čim prej poravnajo.

## Po volitvah.

Maribor, 27. sept.

Volitve so minole, in Slovenci smo si priborili dva mandata, kakor smo pričakovali. Vendar, če smo odkriti srčni, moramo priznati, da nas sedanje volitve niso zadostno ganile, ampak vzbudile so nam strah zaradi prihodnosti. Spodnji Stajer je tako okužen od nemšturstva in organizacija na slovenski strani je tako slaba, da se nam je treba bati, da izgubimo pri prihodnjih deželno-zbornih volitvah več mandatov, če ne pričnemo takoj z delom in si z delom izboljšamo razmere.

Prihodnje deželnozbornske volitve bodo tudi v kmečki skupini direktne in ne več indirektno potom volilnih mož. Mi smo pristali direktnih volitev, to zahteva demokratska ideja. A za direktne volitve treba tudi demokratske agitacije, te pa nam manjka. In ta nedostatek nam preti za prihodnjost s porazom. Računajmo!

Sodniški okraj Maribor, Slovenska Bistrica in St. Lenart tvorijo v kmečki skupini en volilni okraj z dvema poslanecema. Pri sedanjih volitvah je bilo v teh sodnih okrajih sledeče razmerje glasov: Maribor Thaler 2114, Stiger 1872, Lopič 15, Hilari 1097. Slovenci so dobili torej relativno večino, četudi ne velike, soc. demokrati in Nemci pa absolutno večino. V okraju Slovenska Bistrica je bilo glasov: Thaler 934, Stiger 976, Hilari 31. Nemci, oziroma nemškutarji, so dobili torej relativno in absolutno večino. V lenarškem okraju nam niso znani vsi podatki; kolikor nam je znano, je dobil dr. Ploj 656, Vračko 288. Naša stvar torej ne stoji v tem okraju naj boljše!

Za ljutomerski mandat v kmečki skupini volijo v sodniških okrajih Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož. Podatki nam tudi tukaj še niso popolnoma znani, ker počasno ptujsko glavarstvo menda ni imelo časa, sestaviti volilne statistike za posamezne okraje.

Toča za gotovo vemo, da je v radgonskem okraju le majhna večina za Ploja. V ljutomerskem okraju je precejšnja večina za dr. Ploja, istotako v ormoškem. Vendar manjšine ni take, da bi se je ne trebalo bati.

O ptujskem mandatu iz kmečke skupine odločuje sodniški okraj Ptuj in Rogatec. Tudi tukaj še statistika ni objavljena. Toda toliko je gotovo, da je rogaški okraj volil z večino Vračkoto. Ptujška okolica je tudi pretežno volila Vračkoto, le večina oddaljenih občin je odločno stala za slovensko stranko. Tudi ta mandat torej ni brez nevarnosti. Gotovo je nevarnost večja, nego za ljutomerski mandat.

Ne smemo pač prezreti, da je volila sedaj splošna skupina in da bo v kmečki skupini mnogo manj glasov, ker ostane cenzus 10 kron. Ker pa so volitve indirektno in ker imajo nemškutarji več in bolj brezobzirnih agitatorjev, bo borba huda, in Slovenci ne smejo držati križem rok. Navedene okraje bodo naskočili nemškutarji gotovo z vso silo in na to se nam je treba pripravljati že sedaj!

Ob priložnosti hočemo tudi razmotrivati, koliko je kriva pri napredovanju nemškutarije naša deželnozbornska politika in kake nezdružive razmere so se pokazale pri zadnjih volitvah tudi v vrstah našega razumnštva, brez razločka stanu.

## Zasedanje deželnih zborov.

V štajerskem dežel. zboru so med poslance razdelili poročilo deželnega odbora o organizacijskem statusu deželnega učiteljskega v Mariboru za učiteljske ter pogodbo z mariborsko mestno občino o vzdržavi istega, nadalje o leditvi davčne občine Vjelič od tržne občine Ehrenhausen, o oprestitvi 70% doklad za nove zgradbe v Mürschlagu in poročilo o načrtu novega lovskega zakona. Posl. Kurza in tovariši so interpelirali čas. namestnika, zakaj izvršujejo sedaj poizvedbe vsled uim na zahodnjem štajerskem politični uradniki in ne več komisije, ki so bile v ta namen sestavljene. Posl. Brandl s tovariši je interpeliral deželni odbor, zakaj ne predloži novega načrta o ribiškem zakonu. Poslanec Brandl in tovariši so interpelirali namestnika, ker poizvedovalne komisije o uimah površno izvršujejo svoj posel. — Poslanec Burger s tovariši interpelira zaradi deželnega hipotečarjega zavoda. Poslanec Zedlacher in tovariši interpelirajo, ker

se je znižalo število dacarjev pri pobiranju deželne naklade na pivo. Posl. Schweiger in tovariši interpelirajo zaradi ureditve bregov rekam Siggan in Sulm. Poslanec dr. Jurtela in tovariši predlagajo, da naj se uredijo bregovi Drave v ptujskem okraju.

V večerajšnji seji koroškega deželnega zbora je predlagal poslanec Kotz, da naj se v Seebachu zgradi trpežen most namesto sedanjega časasnega mostiča; poslanec Fischer predlaga, da naj dežela prispeva 30% k stroškom za nov most v Črešnjji vasi. Dež. odbornika Hilinger in baron Aichburg sta poročala o več raznih predlogih ter poročili dež. odbora, katere so odkazali odsekem. Poslanec Lemisch je poročal v imenu finančnega odseka o odškodninah občinam povodom vojaških vaj zaradi nastajenja vojakov. Predlaga, da naj se nakaže občinam St. Vid, Zrelec, Teranja vas, Sv. Rupert, Gospa sveta, St. Peter pri Celovcu in Galicija v to svrhu za 1903. l. 7480 K 40 h, obenem se pa pooblasti deželni odbor, da se onim občinam, ki se še niso prijavile za odškodnino, letos izplača naknadno na podlagi po političnih oblastih potrjenih izkazov. Predlog je bil sprejet. O predlogu poslance Döberniga, da naj se za Koroško ustanovi samostojno pošto ravnateljstvo, je poročal poslanec dr. Waldner, ki je predlagal, naj deželni zbor izjavi, da je prepričan o potrebi samostojnega poštnega ravnateljstva za Koroško. Deželni predsednik baron Hein je zagotovil, da bo podpiral to željo pri delitvi sedanjih poštnih ravnateljstev. Za sedaj hoče zahtevati, da se za Koroško imenuje poseben nadzornik. Predlog so sprejeli soglasno. Na predlog poslance Kotza je deželni zbor obljubil 2000 K podpore za zgradbo kanala v trgu Greifenburg pod pogojem, če da v to svrhu tudi vlada 4800 K.

O viharnih dogodkih v moravskem deželnem zboru smo poročali večeraj med brskavkami.

V večerajšnji seji v šlezjskem deželnem zboru je bila mirna. Razpravljali so samo o manjših predlogih.

## Italijanska pravoslavna fakulteta v Inomostu.

Tržaški „Piccolo“ ne veruje, da bo italijanska pravoslavna fakulteta le računsko ostala v Inomostu. Italijanski poslanci na

Primorskem bodo imeli jutri zaseben razgovor z zastopniki italijanskih vseučiliščnikov. Vseučiliški senat v Inomostu je na črni deski objavil razglas, v katerem izraža svojo zadovoljnost zaradi uradnega odloka o ustanovitvi časasne italijanske pravoslavne fakultete v Inomostu. Vseučilišče v Inomostu ostane vsled tega odloka čisto nemško, kar naj upošteva dijaštvo.

## Položaj v Dalmaciji.

Glasilo dalmatinskega namestnika „Dalmata“ nepoveduje, da bo prihodnje zasedanje dalmatinskega deželnega zbora jako viharno. Za časnikarje so priredili v zbornici posebne galerije, ki so podobne kurnikom. Hrvaški poslanci bodo v tem trenutku, ko pride baron Handel v zbornico, demonstrativno zapustili dverano. Hrvatom se bodo pridružili tudi Srbi.

S tem hočejo povzročiti, da bo takoj zaključeno zasedanje. Neki hrvaški list v Dubrovniku priobčuje vest, da so svetovale merodajne osebe hrvaškim poslancem, da naj namesto v deželni zbor odpotujejo na Dunaj h Körberju in mu naznanijo, da dež. zbor ne bo zboroval, dokler je baron Handel kot ces. namestnik v Dalmaciji.

## Načrti ogrske vlade.

Ogrsko trgovsko ministarstvo izdeluje spomenico, kako dvigniti ogrski izvoz. Spomenico bodo razdelili med državne poslance. Nadalje bo pa tudi ogrska vlada podržavila na Ogrskem merosodje.

## Kako delajo ogrski Romuni?

Romunsko »Kulturno društvo« v Vel. Sibinju je imelo nedavno glavno skupščino. Iz letnega izveštja je razvidno, kako to društvo razvija svojo delavnost. Članov ima nad 2000 ter 46 podružnic in 97 agentur. Vsaka podružnica je v tekočem letu priredila do 40 ljudskih predavanj. Ustanovna glavnicina društva znaša, poleg mnogo nepremičnin 311.750 kron. Dohodek je iznašal 30.310 kron, izdatek pa 24.542 kron.

Vobče so vsi romunski zavodi obvezani, da podpirajo to društvo z določenim letnim zneskom. Društvo izdaja 6krat na leto tudi svoj organ, »Transilvania«, ki se tiska v 2000 iztisih. Razun tega je društvo tekom leta izdalo 11 poučnih knjig. Cez nekoliko tednov dovrši društvo romunski narodni muzej, za katerega je dosedaj žrtvovalo 120.000 kron. Končno je društvo sklenilo žrtvovati za gospodarske naprave in

## LISTEK.

### Pastirica.

Spisal Sorin.  
(Konec.)

Prišel je čas, da se Janez vrne. Oče je napregel zjutraj konja in šel v mesto po sina. Doma so ju ves dan težko čakali, a ju niso dočakali. Vrnila sta se pozno v noč, oba malo vinjena.

Nekaj dni potem je Janez hodil okrog, dela se ni hotel takoj poprijeti. Pogledal je malo v mlin, na polje ali hlev in se včasih zamudil tudi po več ur v gostilni.

Nekoč je šel zvečer domov, ko je ravno Francika gnala čredo s paše. Stopil je hitreje in jo došel. Dasiravno je bilo že popolnoma mrčno, je vendar opazil, da deklica eno nogo šepa in zaostaja...

„Kaj se pa tako dolgo mudiš, Francika?“

„Ko pa ne morem naprej!“ odgovori ona jokaje.

„Kaj se ti je zgodilo?“ vpraša on skrbno.

„Padla sem!“

„Kje? Ali si se udarila?“

„Padla sem čez pečino... spodletelo mi je in pobila sem se na glavi in na kolenu.“

„Revica! Ali te zelo boli?“ jo miluje on in ji začne obvezovati rano na čelu, iz katere je tekla kri.

Opiral jo je do doma, kjer so ji izprali rane, ki niso bile neznatne.

Čez par dni je bila dobra in nastopila je zopet svojo staro, vsakdanjo pot — —

#### IV.

Novica, da se Strnenov ženi, je prodrla že do najskrivnejše bajte cele pogorske fare. A Francika tega še ni znala. Tiho, na uho ji je povedala to skrivnost znanka, ko je gnala zjutraj čredo na Planoto.

Francika tega ni verjela. Ves dan je sedela na strmi skali in žalostno zrla doli po dolini tja v daljavo, kjer so se svetili beli snežniki. Tudi v njeni glavi se je nekaj svitalo. Zakaj je nima več tako rad kot prej-

šnje čase? ... Ljubila sta se kot brat in sestra — — Njej je razdel vedno vse, česar niso smeli vedeti drugi, jo tolažil in ji slikal lepšo bodočnost, ko bosta skupaj domovala... Ne, ne, njegove prisege niso krive prisege, le ljudje lažejo, ti hudobni ljudje — —

Nasadnje pa je morala tudi ona izvedeti bridko resnico. Solze so se ji posušile, hodila je po skrivnih kotih in se skrivala pred njim. Dan ji je bil cela večnost, noč pričanje njene bridkosti in vzdihov, dokler ni prišel odločilni dan.

Ona je ubežala z doma, v strmo goro, doma pa so imeli ženitovanje...

Janez je dobil gospodinjvo v hišo, maestno delavko, bogato in lepo kot se spodobi takemu, ki ima vsega dovolj.

V vasi je bilo vse na nogah, staro in mlado. Pred cerkvijo se je zbralo nebroj radovednežev. Gledat je prišla tudi ona. Tam pri pokopališčnih vratih se je ustavila, da bi je ljudje ne opazovali. In pripeljala sta se ženin in nevesta. Zazvonili so z vsemi štiri rimi, ona dva pa sta stopila v cerkev.

Veselo so doneli zvonovi, tako veselo a v njenem srcu je tisti čas vse divjalo. Zdelo se ji je, da ji zvoné k pogrebu, ko zagrnejo njeno mladost s črno pretjo, ona pa stoji na gomili, okrog nje pa stojijo ljudje, mrzli, brezdušni.

Kot srna odbeži proč in izgine za pokopališčem.

Tam gori, kjer je včasih sanjala pri svoji čredici, se ustavi. Koliko lepih, mirnih dni je preživela tam gori na planoti. A prišel je on, vznemiril mlado dušo in uničil njeno srečo.

Ravno so vzžareli seleni holmei, ko so se vračali iz cerkve. Videla je is dalje njega in njo. Krčevito je stianila pesti na praih, viknila in se zgrudila — —

Zašumelo je grmovje pod skalo, a na vitkih smrekah so se oglasile kričave vrane.

Drugi dan so jo pogrešili. Izvedeli so žalostno novico tudi veseli svatje. Vsi so se spogledali, a Janezu se je vzbudil v srcu pekoč spomin, pa prijel je čašo in pil na zdravje svoje neveste...



gospodarske šole večje svote, nego je storile dosedaj.

## Sestanek Giollittija in Bülowa.

Is Berolina poročajo, da je bil Giollittijev sestanek z Bülowom že pred štirimi tedni dogovorjen. Vladni krogi pa niso hoteli javnosti obvestiti o sestanku. Giollitti in Bülow sta se tudi razgovarjala o balkanskem vprašanju, ker hoče Italija nastopiti sporsuzumno z Nemčijo. Nasproti španiškemu vestem, da sta se Giollitti in Bülow tudi razgovarjala o posredovanju med Rusi in Japonci, izjavlja berlinska „Nationalzeitung“, da so te vesti izmišljene.

## Mirovna konferenca.

Ameriški državni tajnik Hay je pri velepravstvih zaupno poprašal, če bi ne kazalo začetkom l. 1905 sklicati v Haag mirovno konferenco. A nasproti temu poročilo iz Berolina priobčuje „Morningpost“ v Londonu vest, da bo mirovna konferenca zborovala, ko bo končana sedanja japonsko ruska vojska.

## Preosnove na Ruskem.

Car je odobril predlog novega ruskega ministra za notranje stvari, s katerim bodo razveljavljena določila l. 1896. izdanega odloka, po katerih je bilo Poljakom in katoličanom prepovedano kupovati zemljišča na Litavskem, v Volhiniji, Postolju in Ukrajini.

## Nova stranka na Skandinavskem.

V Kristijaniji ustanovljajo novo politično stranko s pomočjo norveške kmetijske zveze. Namen ji bo pospeševanje skupnih narodnostnih koristi. Stranka bo nastopila tudi proti soc. demokraciji ter delala na to, da se ustanovi skupna carsinska zveza med Švedsko, Dansko in Norveško.

## Prememba v italijanskem ministristvu.

Kakor poročajo iz Milana, bo imenovan za italijanskega finančnega ministra radikalni poslanec **Marcora**. S tem imenovanjem hoče min. predsednik Giollitti utrditi svoje stališče v zbornici.

## Italijansko zbornico

bo vlada, kakor poročajo iz Milana, razpustila.

## Kulturni boj na Francoskem.

Combes se umika v svojem boju proti katoliški cerkvi. Tako je soditi po današnji vestih. „Aurore“ poroča, da ne bo predložil zbornice zakonskega načrta o ločitvi cerkve od države. Nadalje mu tudi očitajo, da ne nastopi proti svobodnim šolam, katere vodijo bivši člani zatrtih kongregacijskih šol. Francoski listi valed tega prav besno napadajo Combesa, češ, da je s zakonom, s katerim je zatrl kongregacijske šole, udaril po vodi, ker redovniki sedaj poučujejo po svobodnih šolah.

## Rumena nevarnost.

Kitajci hočejo preplaviti svet. Ker ameriške Zedinjene države preprečujejo nase ljevanje Kitajcev, se ti naseljujejo v Južni Afriki. Iz Honkonga se je odpeljalo 25. t. m. 2200 kitajskih delavcev v rudokope za zlato, a 8000 se bo še do konca meseca novembra naselilo v Afriki, kjer bo do konca novembra že 23.000 Kitajcev.

## „Zlati zmaj“

se imenuje kitajsko tajno društvo, katero ima politične in gospodarske namene. Društvo „Kin Long“ (zlati zmaj) hoče dvigniti Kitajsko in omejiti vpliv Evropejcev. Društvo je jako bogato in ima na Kitajskem velika posestva, na katerih pridelujejo riž in čaj. Več sto kitajskih džunk na morju in po rekah je last društva. Društvo upravlja v najvažnejših kitajskih mestih banke, izdeluje blago iz svile in bombaža ter tudi izdelke tekstilne in kovinarske industrije. Društvo tudi deluje na tehnično izobrazbo Kitajcev in ima povsod svoje zastopnike: na Ruskem, Angleškem, Francoskem in v Ameriki, kateri poizkušajo izpodrinuti Evropejce, kar se jim je deloma uže posrežilo. V Sngaporu so monopolizirali izdelovanje kraljevskih jabolok, v Moskvi se jim je pa posrežilo dobiti v svoje roke trgovino s čajem in v Kjahti so popolnoma uničili rusko trgovino.

## Volltve predsednika v Mehiki.

Zbornica mehikanske ljudovlade je po trdila izvolitev P. Diaz za predsednika in Ramon Corala za podpredsednika mehikanske ljudovlade.

## Rusko - Japonska vojska.

### Zdravstvene razmere v Harbinu.

Peterburg, 27. septembra. Harbinski dopisnik lista „Ruskoje Slovo“ popisuje zdravstvene razmere v Harbinu kot grozne. V mestni okolici leži nebroj živalskih trupel. Prostor, kamor se odvažajo odpadki, je velikanška kloaka. Mesto lahko postane

ognjišče vseh mogočih epidemij, posebno ker je zidano jako ozko. V začetku vojske so sažigali na prostorih za odvažanje odpadkov velike ognje, toda ta odredba se je izkazala nezadostna, ker je prostor poln gnoja že od petih let. Posebno nasprotujejo saniteti kitajska pokopališča.

## Priloge za silsko vojsko.

Berolin, 27. septembra. Iz Peterburga poročajo: Za prekrbo čet v Vsh. Aziji z gorke obleke so je pridno delalo že od začetka poletja. Dosedaj je dogotovljenih 478.000 popolnih gorkih oblek, kožuho, kučem ter rokavic, kakor tudi 160.000 šrevljev iz klobučine. Vse to se že transportira na bojišče. Po preteku treh tednov bo že vse na mestu. Medtem se bo pa pripravljala nova zaloga.

## Rezerva v boju pri Ljaojanu.

Peterburg, 27. septembra. Z ozirom na trditve časopisa, češ, da obstoi mandžurijska armada večinoma iz rezervnih čet, ki stoje v boju nasproti skoraj le japonskim rednim četam, povdarja „Ruskij Invalid“, da je štela japonska armada pri Ljaojanu 250.000 mož, med temi ne več 160.000 do 170.000 mož rednih čet. Vse druge čete, torej 32 do 35 odstotkov, so pripadale rezervi. V ruski mandžurijski armadi je 30 odstotkov rezervnih čet; neposredno se je boja pri Ljaojanu udeleževalo manj ko 24 odstotkov rezerve. V prihodnje se bo število teh čet v primeri s četami redne armade polagoma manjšalo.

## Anglež o Kuropatkinovem umikanju.

London, 28. septembra. Dopisnik „Standarda“ v Kurokijevem taboru pčšlja svojemu listu ostro kritiko, ki jo je doslej cenazura zavrnila. „Kuropatkin“, pravi, „zasluži veliko hvalo za svoje umikanje. Res je, da so bili vsi pogoji njemu v prilog. Mogel se je tri dni umikati, ne da bi ga kdo vznemirjal, ter mu je bila na razpolago železnica in velika množina konj in voz. Kakor hitro je prekorščil reko, mu je bila pot prosta ter je mogel korakati v fronti 4 milj. Niš ni krilo sovražnika in do 15 milj severno od Ljaojana ni moglo biti govora o preganjanju. Japonci so morali pač vedeti, da se dan ni bil mogoč, kakor hitro so Rusi zapustili prvo črto pri Anšantjenu, kjer je rinil Kuroki skozi brambeno črto ter pretil ruskim sadnjim četam. Mogoče je, pravi dopisnik dalje, da bi bil tudi še sedaj ed ločno porazil svojega nasprotnika poveljnik, ki bi imel več poguma in več zmožnosti, kot Ojams. Toda japonski poveljnik se je bal za lastne zveze. Valed tega je koncentriral svoje sile v obrambo teh zvez, se vrgel nato proti utrdbam, ki so bile nalašč zato postavljene, da zadržujejo njega, je zmanjšal čete Kurokijeve, od katerega je bilo odvisno vse, na eno divizijo in pol, ter naposled naredil le slabo demonstracijo ob železnici. — Dopisnik pravi nadalje, da je položaj Japoncev ugodnejši, kakor se misli. Pripravljeni so prodirati proti Mukdenu in Harbinu. Njihova samozavest je neomajana. Vprašanje je le, ako je sploh treba, da Japonci nadaljujejo z ofenzivo. Rusi bi morali imeti vsaj polmilijonsko armado, da bi pričeli sami prodirati. Sodi se, da bi jim ne bilo mogoče preživljati pol milijona ljudi. Sploh pa po sodbi dopisnika Mukden ni utrjen in Tjelin bi se ne mogel ustavljati naskoku.

## Kaj se godi okrog Mukdena?

London, 28. sept. V Sinmintinu je slišal dopisnik „Daily Telegrapha“, da se pripravljala general Kuropatkin v Mukdenu po naročilu svoje vlade na trdovraten odpor. Sedanji mir porablja Rusi, da delajo velike okope. Na severnem bregu reke Huohu imajo Rusi 264 topov. Pomožne čete brzo prihajajo iz Harbina. Dva znana voditelja prekucohov imata baje 200 milj severno od Mukdena na cesti proti Harbinu nič manj kot 90.000 mož dobro izurjenih bojnikov. Ti nameravajo pretrgati železnico ter ustavljati provijantne vlake. Te številke so očitveno pretirane. Provijantni transporti Japoncev so sedaj izborno organizirani ter izvrstno delujejo. — Po poročilih „Daily Mail“ iz Njučvana so se Rusi nekoliko umaknili, toda vedno še drže črto od Motentaj čez Menyentu do Sankantajuca. Ruska konjenica živahno rekonoscira ob tej črti. Med rusko fronto in Mukdenom je pripravljenih mnogo artilerijskih pozicij. Japonci so baje sezidali ozkotirno železnico še do Ljaojana. Vlaki teko že preko Hajčena.

Berolin, 28. sept. Iz Peterburga poročajo: Na bojišču ni po sem došlih poročilih nikakih izprememb. V zadnjih treh dneh so se grupirale japonske armade v treh smereh: na zahodu pri Tjantjanu, na jugu pri Sihu in na vzhodu pri Bjanpuoi. Splošno so sovražne čete oddaljene od Mukdena dva dni hoda. — Znamenito je, da je japonska konjenica, ki je začetkom vojske manevrirala vedno jako previdno in podpirana od pehote, nenadoma izpremenila svojo taktiko ter delujo neodvisno. Ruska konjenica je opazila to izpremembo ter ukrenila primerne korake. Po bitki pri Ljaojanu je imela ruska konjenica več prask z japonsko, ki je pa

trpela ogromne izgube, valed česar je bila prisiljena vrniti se k stari taktiki.

Peterburg, 29. sept. »Ruskemu Slovu« brzojavljajo iz Mukdena: Priča ku je se japonski napad na celi črti. Rusi rabijo privesane zrakoplove, da bi spoznali pozicije sovražnikov, ki jih pa skrbno skrivajo. Kitajci, nahajskani od Japoncev, nečejo Rusom prodajati živeža tudi za visoke cene. Iz Mukdena odhajajo ženske in otroci. Zrudi hladnega vremena zdaj intendantca dovažajo zlasti tople obleke. Na bojišče so že odposlali 478.000 celih zimskih oblek. V treh tednih bo vse na mestu. Nove obleke se izdelujejo. Iz Varšave je odpotovalo predvčerašnjim petdeset zdravnikov na bojišče.

Peterburg, 28. septembra. Brzojavka generala Kuropatkina carju od 27. t. m. pravi: Japonske prednje straže imajo ista stališča vzhodno od železnice, kakor zadnjič. Včasih začno v manjših oddelkih z ofenzivo, a se umaknejo pod pritiskom konjice naših prednjih čet. Od oddelka generala Samsanova je ugrabila neka straža Japoncem celo čredo živine. Pri tem je bil ranjen na japonski strani en konjenik. Kornet Mihejev je napadel v noči na 26. t. m. s četo kozakov japonsko taborišče pri Kuandi, kjer je povzročil velikansko paniko. Kozaska patrolja je 26 t. m. izvabila polovico japonske eskačrone v zasado. Sovražnik se je spustil v boj ter se je umaknil, zapustivši na bojišču več mrtvih. Kozaki so uplenili več konj.

Pekin, 28. septembra. Dopisnik Reuterjevega brzojava v ruskem glavnem taborišču poroča iz Mukdena: Prednje straže ruske konjenice zahodno od železnice poročajo o dalekosežnem premikanju japonskih čet, katere hočejo napasti Ruse. Na vzhodni strani je položaj neizpremenjen; štiri japonske divizije so v Vanupinzu. Tu trdijo, da stoje tri japonske divizije pri Jantaju, dasi je poročal general Miščenko, ki je prodrl do Jantaja, da je zadel le na male sovražnikove oddelke.

Pariz, 28. septembra. »Eho de Paris« poroča iz Peterburga: Rekonosciranje proti zahodu ter ob železnici je dognelo, da so postavili Japonci pri Jantaju (!) mnogo 12colnih havbic. Vse kaže, da se operacije v najkrajšem času zopet pridno ter bo ofenzivo začelo najbrže japonsko levo krilo.

London, 28. septembra. »Daily News« poročajo iz Harbina: Japonci so prodrli do Vanakute, kjer neprenehoma ojačujejo svoje postojanke. Od Ljaojana korakajo močne čete proti Činjanu.

## Boj za Port Artur.

Čifu, 28. septembra. Veliko število Rusov, ki so pobegnili iz Port Arturja, se je izkrcalo 6 milj od Čifua. Podrobnosti še niso znane.

Harbin, 28. septembra. Japonci so 19. t. m. ponoči napadli Port Artur. Rusko brodogje se je udeležilo boja ter podpiralo pehoto, ki je branila portarturske utrdbe. Japonci so se morali po boju, ki je bil nad vse hud in je trajal več ur, umakniti. V boju so izgubili Japonci 1300 mrtvih.

London, 28. septembra. Pred Port Arturjem so Japonci preteklo soboto še nadaljevali dne 19. t. m. pričetni napad. Izgube so na obeh straneh velike. Dopisnik lista »Daily Chronicle« poroča, da prodirajo Japonci na vzhodni strani utrdb. Utrdbe obstreljavajo Japonci podnevi in ponoči, ker hočejo preprečiti, da bi Rusi ponoči zopet popravili na utrdbah povzročene poškodbe.

Kolin, 27. septembra. »Könische Zeitung« poroča: Iz Londona došle brzojavke zanikujejo na podlagi izjave japonskega konzula v Čifu od Rusov razširjeno vest, da bi se bil napad Japoncev na zahodno stran Port Arturja že pričel. Iz fotografij, došlih iz Port Arturja, je razvidno, da so na Tigrovem poluotoku že od začetka vojske nakopičene zaloge premoga še vedno polne ter mnogo h š nepoškodovanih.

London, 28. septembra. »Daily Chronicle« poroča iz Ljaojana: Port Artur se heroično brani. Japonci so na vzhodu prodli zadnjo rusko obrambeno črto ter po prekopihi prišli 100 m daleč do središča trdnjave. Pripravljajo se za zadnji naskok. Rusi so naredili obupen izpad, ki je bil pa odbit; pri tem so izgubili nekaj havbic.

London, 28. septembra. General Steselj, ki je bil zopet pozvan, naj se uda pod pogojem, da sme garnizija, ne pa tudi brodogje, svobodno oditi, je odgovoril, da bo dal prihodnjim takega poslancu ustreliti.

Pariz, 28. septembra. »Journal« poroča iz Peterburga: Po izvirnih poročilih, ki so došla mornariškemu ministristvu, je štela portarturska posada 15. sept. še 22.000 vojakov, 4000 mornarjev in 3000 civilnih delavcev. Od tedaj je blokada popolna ter manjka vsake zanesljive vesti. Poročila Kitajcev le trde, da se več dni vrše boji.

Čifu, 28. septembra. Včeraj zvečer okrog 7. ure sta prišla v tukajšnje pristanišče dva japonska rušilca, od katerih je eden takoj odplul. Iz tega sklepajo, da je pričakovati važnih dogodkov.

Čifu, 28. septembra. Džunka, ki je predvčerašnjim zapustila Port Artur, je pri-

peljala seboj tudi neko rusko damo z malim otrokom. Dama pripoveduje, da se od 20. t. mes. neprestano vrše boji Japonske kroglice padajo neprestano gostokot toča v nesrečno mesto. Prebivalstvo je v največji paniki, že z ozirom na število ubitih in ranjenih. Civilno prebivalstvo je mnenja, da trdnjava kmalu pade.

Pariz, 28. septembra. Iz Peterburga poročajo: Brzojavka Aleksejeva carju potrjuje, da so veliki francoski topovi v Port Arturju postali nerabni(?)

Peterburg, 28. septembra. »Birševija Vjedomosti« poročajo iz Čifua: Japonskim ali iz japonskih virov izvirajočim poročilom ni ničesar verjeti. Te vesti imajo namen, napraviti v notranosti dežele tak vtis, da bodo Japonci ložje dobili posojilo. V resnici pa ni mogoče dobiti iz Port Arturja avtentičnih poročil. Trdnjava je tesno obkoljena. Japonci čakajo, da bo rusko brodogje udrl iz luke ter ustavljajo raditega vse džunke in ladje okrog Port Arturja. Japonci izkrcavajo v Daljnem vedno nove pomožne čete, ki obstoje večinoma iz bojevitih prebivalcev otoka Formoza. Domače kitajsko prebivalstvo jako trpi valed divjosti in grozovitosti teh ljudi.

## Baltiško brodogje

Berolin, 26. sept. »Voss. Ztg.« poročajo iz Endena: V tukajšnjem zun. pristanišču se nahaja na krovu nekoga parnika, ki je obložen s kurivom za baltiško brodogje, mnogo judov, ki bodo na ruskih bojnih ladjah opravljali službo kurjačev, ko pride brodogje na svojem potu v Vsh. Azijo v vroči pas.

## Morska bitka.

Včeraj smo poročali, da je bilo v noči od 25. na 26. t. mes. slišati od nosa Aniva gromenje topov, ki je izviralo najbrže od morske bitke.

Kap Aniva se nahaja na južnovzhodni strani otoka Sahalina, ki ga loči le cesta La Pérouse od japonskega otoka Jesso. Ako se je boj torej res vršil, je dokaz, da je odplulo vladivostoško brodogje iz luke, kar se je pred več dnevi, kakor pravijo poročila, tudi res zgodilo. Ista poročila trde, da je neka vladivostoška križarica, najbrže »Rossija«, 21. t. m. zaplenila japonski prevoznik »Sagami Maru« s 1200 tonami, ki je vozil strelivo in provijant; 56 mož posadke je vjetih ter s parnikom prepeljanih v Vladivostok.

## Nexanesljiva poročila.

Iz Peterburga poročajo berlinskimi listom, da so ondi jako vznemirjeni, ker so poročila francoskih listov »Journal«, »Matina« in »Eho de Paris« čisto tako lažnjiva, kakor angleška.

## Steselj.

Stesljeva rodbina trdi, da ni nemškega izvora, ampak stara ruska vojaška rodbina.

## Druga ruska armada.

Peterburg, 28. septembra. Druga ruska armada bo štela 150.000 mož ter bo sestavljena iz raznih aktivnih čet.

## Rusi — premalo bojevitil.

»Moskavske Vjedomosti« pišejo pod naslovom »Pestanimo vojaki« sledeče: »Da bi naše pokrajine bile vse tako dobro zavarovane, kakor sta Finski zaliv in Baltički kraj, za to je treba dvojnega: 1. Moramo pomnožiti svojo armado in okrečiti svoje brodogje, in 2. postati moramo bolj bojeviti. To je neobhodno potrebno, če hočemo igrati vlogo, vredno 135 milijonskega naroda, katerega last je petina cele zemlje. Ako ima Nemčija pri 58 milijonih prebivalcev dva in pol milijona vojakov, moramo jih mi imeti še stin pol milijonov. Pri takem številu ne bi bile le naše meje zavarovane, ampak ne bi se nam bilo treba bati tudi nobene koalicije in vživali bi na celem svetu tisti ugled, ki nam gre. Osvojimo si vojnega duha, ki ga imata naša soseda na zapadu in vzhodu, Nemec in Japonci! Mi smo hrabri, a samo pasivno. To velja pač le o masah našega vojaštva, ne pa o častnikih, ki se odlikujejo tudi po aktivni hrabrosti. A preprosti naš vojak je z malimi izjemami samo pasivno hraber. Japonci pa gledajo, da vzgoje vojaški naraščaj v aktivni hrabrosti.

## Štajerske novice.

š Nemci proti Slovincem. Kakor kaže poročilo štajerskega deželnega odbora, se je deželni odbor izrekel proti predlogu, katerega je lani stavil poslanec Vošnjak za ustanovitev gospodarske šole s slovenskim učnim tezikom

š Okoli Radgone so imeli 27. t. m. velik vihar, ki je trajal od 12. do 3. ure. V raznih občinah so bile povodnji.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

Zakaj dr. Tavčar ne vé, kaj se v državnem zboru godi? Zato, ker je ta-



koj, ko se je pričela češka obstrukcija, zlezel pod klop! V domnevanju, da imajo tudi drugi tako malo poguma kakor on, se je pa blamiral. Dr. Tavčar je bil, ki je začetkom češke obstrukcije zdihal, da ne obstruira, in se je končno pogumno umaknil z Dunaja. „Zavedni Ljubljančanje, ploskajte temu svojemu pogumnemu poslanecu, ki tako pošteno vas vse — prespi!“

**Liberalci proti bednemu ljudstvu.** Nepobitno dejstvo je, da je liberalno nemška večina pobijala nujni predlog dr. Sustersičev, da se naj dovoli 150.000 K za po umah prizadeto prebivalstvo Kranjske dežele. A liberalci se igrajo vedno sabrbno, na zunaj pa binavsko lažejo, da oni ljudstvu dobro hočejo, a da so »klerikalci« tisti, ki ljudstvu škodujejo. Tako se tudi zdaj »Narod« zviija in trdi, da so »klerikalci« požrli pogorelcem potrebne podpore. To je pa že največja nesramnost, ki si jo je mogoče misliti. Katoliško narodni poslanci stavijo nujni predlog, liberalci ga odbijejo, in potem so na zadnje še toliko predrzni, da trdijo, da so »klerikalci« podpore požrli! Taka lažniva stranka pač ne zasluži drugega, nego da se z njo govori, kot se govori z lopovi. In kako izkuša »Narod« to svojo laž dokazati? On pravi, da se mora prej iskati pokritja, preden se dovoli tako velika vsota, in da so že postavljeni v proračun zneski za podpore. A to liberalce nikakor ne izgovarja. Jedro vprašanja je: Boda je tu, in pomoč je nujno potrebna. Liberalci so glasovali zoper nujnost. Od tega jih nič ne izgovarja. O vsoti sami bi se bilo že pozneje debatiralo, ko bi bila nujnost priznana, a liberalci so z nujnostjo ves predlog potisnili nazaj. Tudi pokritje bi bilo prišlo v razgovor, sploh pa je finančni odsek za to izvoljen, da premišljuje vprašanje pokritja. Z malenkostmi, ki bi po proračunu prišle na prizadete po zadnjih umah, se naj liberalci ne postavljajo, ker je potreba izredna. Pribito ostane za vedno, da je liberalna-nemška zveza iz sovražstva do slovenskega ljudstva požrla bednemu ljudstvu 150.000 kron. — Nobena laž ne spravi tega dejstva iz sveta.

**Slovenske abiturijente** opozarjamo v njih lastnem interesu, naj se pravočasno preskrbe z vsemi potrebnimi tiskovinami in dokumenti, katere rabijo pri vpisovanju na raznih univerzah. Za dunajsko univerzo daje potrebna pojasnila in ima na razpolago tudi tiskovine phil. A. Robida, Ljubljana, Breg št. 4. Dobro je tudi, da se v večji družbi odpeljejo na Dunaj in si pod vodstvom izkušenejših tovarišev poščejo stanovanje. Ako želi kdo tudi glede odhoda posameznih visokošolcev pojasnila, naj se obrne na omenjeni naslov. Odbor „Danice“.

**Kranjski deželni zbor** ima jutri ob 10. uri dopoldne sejo.

**Slovinci v deželnem zboru štajerskem.** Iz Maribora nam pišejo: V ponedeljek, dne 26. t. m., se je zgodil v deželnem zboru štajerskem velik škandal, kateri samo pri naših zaspanih razmerah ne vzbuja toliko pozornosti, kakor bi zaslužil. Kmečki deželni poslanec Rožkar je stavil interpelacijo v slovenskem jeziku. Toda deželni glavar je ni hotel dati predčitati, ampak je izjavil, da si mora dati preskrbeti prej nemško prestavo in šele to nemško prestavo bo dal predčitati. To je vendar nečuvno ravnanje z jezikom, katerega govori tretjina prebivalcev zelenega Štajerja! Ali je slovenski jezik res izključen iz deželnega zbora? Postavodajalna zbornica sama ne spoštuje določb zakona! In nihče se ne gane, da bi branil pravice slovenskega jezika! — Ali bi se kaj takega smelo zgoditi v kranjskem in češkem deželnem zboru z nemščino? Gotovo ne! A tudi v moravskem deželnem zboru si nemška večina ne upa storiti kaj takega nasproti češki manjšini! To bi nastal vihar! Mi štajerski Slovenci pa mirno gledamo, kako se potiska v stran slovenski jezik celo v našem deželnem zboru. Slovenski jezik je deželni jezik kakor nemški in ima tudi v deželnem zboru svoje pravice! Kam plovemo?

**„Ljudska pesmarica“**, ki je ravnokar izšla, je prekrasna zbirka do 80 najlepših pobožnih pesmi, prirejenih za ljudstvo. Ta pesmarica hoče pomagati, da vsepovsod začne odmevati po slovenskih tleh lepa na-

božna pesem, ki je po nekaterih krajih že utihnila in se umaknila drugim, ne le posvetnim, ampak pogosto tudi nevrednim pesmim. — Pesmi so postavljene večinoma za dvoglasno petje, nekatere le za enoglasno; nekoliko jih je tudi za tri glasove, toda lahko so pojejo tudi eno ali dvoglasno. — Ljudski pesmarici so vkljub bogati vsebini, ličnemu tisku in krasni vezavi, cene izredno nizke. — Mehko vezana knjižica stane 60 v, v lično platno vezana z rdečo obrobo 1 K, v šagrinastem platnu z zlato obrobo K 1/40. Po pošti 10 vicarjev več. — Dobiva se v prodajalni »Katoliškega tiskovnega društva« v Ljubljani.

**Uredništvo „Cerkvenega Glasbenika“** je prevzel čast. gosp. kanonik dr. Karlin.

**Osebna vest Č. g. Stanko Premrl**, doslej kapelan na Vrhniki, je odpotoval te dni na Dunaj, kjer ostane dalje časa. Vpisal se je na konservatoriju v šolo za kontrarunkt.

**Konfisciran** je bil včerajšnji »Slovenec« radi Malitscheve afere. O tem še ni izgovorjena zadnja beseda.

**O desetletnici „Danice“** ina današnji »B goljub« zanimiv članek, ki ga priporočamo predčitati našim krščansko-mislečim nachraženem. Tudi »Vrhbošca« ima uvodni članek o »Danici«.

**Ljubljanska dekanija** ima svoj sestanek sodal. Sa. C. prihodnje sredo, dne 5. oktobra.

**Poroke** včeraj se je poročil gosp. Rudolf Drufovka, trgovec v Gorici, z gđ. Josipino Nodusovo. — Poročil se v ponedeljek g. Ferdinand Delak, uradnik »Mizrske zadruge« v Sklanu, z gđ. Amalijo Čebularjevo iz Gorca. — Danes se je poročil v Novem mestu g. dr. Ernest Dereani, zdravnik v Gorici, z gđ. Milko Dolenčevno, hčerko vodje kmetijske šole na Gmnu.

**Umret** je prišel v Gorico v bolnišnico usmiljenih bratov unijatski dekan Vladimir Marinkov iz Galicije.

**Romarski vlak na Trsat**, ki ga je hotelo prirediti »Izobraževalno društvo« v Št. Jurju pri Kranju dne 5. oktobra, ne pojde in je preložen na nedoločeno čas.

**Za starološko dekanijo** bo konferenca sodalitatis prihodnje sredo, dne 5. oktobra t. l. v zabnici ob 1/2 11. uri dopoldne.

**Vozni red gorenjske železnice** se s 1. oktobrom ne premenj. Vlaki bodo, kakor doslej, odhajali z južnega kolodvora ob 7 05 zjutraj, 11 54 dopoldne, 3 56 pop., 10 00 zvečer in 12 24 ponoči. S Trbiža v Ljubljano pa bodo prihajali ob 3 23 zjutraj, 7 12 zjutraj, 11 10 dopoldne, 4 44 popoldne in ob 8 44 zvečer. Isti vozni red ostane tudi v Novo mesto in Kočevje ter v Kamnik.

**Šolske vesti.** Za prov. učiteljico v Gorjah je imenovana gđ. Friderika Kalmus. — Za prov. učitelja v Grosuplje pride g. Mat. Berce iz Preserja. — Resignirala je na mesto pomočne učiteljice v Cerknici gđ. Marija Novak, na njeno mesto je imenovana gđ. Antonija Hribar iz Ljubljane.

**Zopet poneverjenje** Na Dunaju je pisarski člopat naučnega ministrstva, Franc Draschik, ki je imel vodstvo administrativnih pisarniških zadev, poneveril 26 tisoč kron in pobegnil. Star je 44 let ter je bil 13 let v državni službi. Poneveril je denar za ustanovo in za »menso academico«. Zasedli so poneverjenje, ker so odprli blagajno, ko se Draschuk ni vrnil z dopusta. Draschik je denar zapravil večinoma pri dirkah in za elegantno obleke.

**Dolenjska železnica** je sedaj dobila vozove prvega razreda. Samo slabo so tapecirani. Preteklo sredo popoldne je namreč vlak imel samo dva voza tretjega razreda, ki pa sta se od Kočevja do Ribnice nabasano napolnila. Potniki, ki so vstopili v Ribnici, so se morali nastaniti v živinskem vagonu. Ribniški postajena čelnik je dal postaviti vanj vsaj stole iz čakanice. To je prvi razred! Srešno je bilo, ko so v živinskem vagonu nastanjeni potniki z mukanjem pozdravljali vsako postajo do Grosuplje. In tako se morajo voziti potniki v hladnem vremenu! Mi vprašamo železniško upravo: Ali meni kaj storiti, da se odpravijo ti kričeči nedostatki? Zakaj pa se ne priprave več voz? Ali meni železniška uprava, da med človekom in volom res ni razločka?

**Predsedništvu „Matice Hrvat-ske“** se je odpovedal g. prof. dr. Gjur Arnold.

**Cene živežu v Budimpešti** Cene živil so v Budimpešti: 100 glav zelja 10 do 12 K, cena jabolk 5 do 6 v za kg., lepo veliko jabolko velja 2 v., lepo grozdje po 20 v., krompir 8 do 10 K za 100 kg., jajca so pa vsak dan dražja. Sveže jajce je ve-

ljalo predvčerajšnjim 8 do 10 v. Cena mesu je poskečila.

**Pevajoč šel v smrt.** V Washingtonu so obojali Hrvata Mitovana Kovačevića, ki je umoril svojega gospodarja. Kovačević je šel pevajoč k vešalom, in ko mu je krvnik vrgel vrvi okolu vratu, je še pel pesmi.

**Očeta umoril.** V Virovitici na Hrvaskem je guhonomi Vendelin Horvat umoril svojega očeta.

**Proti alkoholu** Med 50.000 šolskih otrok na Dunaju so te dni razdelili letak: »Ne dajate otrokom alkohola!« — Tudi v Gradcu so razdelili med šolarje tak letak.

**Trpinčenje živali.** V Zg. Perničah živi Janez Černe, ki ne ve, da je žival trpinčiti prepovedano. Pobija jo brez vzroka. Zato bi bilo umestno, da mu mero dajni faktorji to prepovedo.

**Istrski deželni zbor.** Koper, 28. sept. V današnji seji je bil izpravljen ves dnevni red. Sprejet je bil nujni predlog proti ponarejanju vina. Stavljene so bile tudi razne interpelacije. Poslanec Bennati je vprašal vladnega zastopnika, zakaj da vlada preganja italijanske podanike. Med hrvaškimi govorniki je galerija bušala, za kar jo je ukazal deželni glavar izprazniti. Večina je sklenila odvzeti lokalnim odborom bratovščin upravo zakladnih glavnice ter jih izročiti deželnemu odboru.

**Tatu prijel.** V Gorici je policija preiskala stanovanje čuvaja tukajšnje trgovske in obrtne zbornice v to svrhu, da dobi pri njem reči, katere je pokradel, kakor se je sumilo, njegov sorodnik Jos. Božič, trgovski pomočnik v Trstu. V trgovini Al. Fabrisa v ulici V. Bellini. Preiskava je imela uspeh, ker so našli v stanovanju in pod strho raznih drobnih reči za 500—600 K. Odnešene reči so vredne baje okoli 1000 K. Božiča so zaprli, tatvino je obstal.

**Trojčke** je povila v Gorici neka služkinja pri »Angelo d'oro«. Ziveli pa so le malo časa. V nedeljo so jih pokopali. Mnogo občinstva je gledalo spreved, ko so peljali tri male kratice na pokopališče. Trojčki so se imenovali Jan Ivan in Franc Gruden.

## Ljubljanske novice

Bivšega »Rodoljubovega« urednika Zavadila so včeraj odpeljali iz Ljubljane od gonskim potom. Njegovi liberalni tovariši, s katerimi je popival, so ostali še v Ljubljani.

Iz naših meščanskih krogov. Hišni posestnik v Ljubljani, deželni blagajnik, bivši občinski svetovalec, korifeja trovske župnije — gospod Trtnik, pošila svojo dečo v šulferanjsko šolo in je vpisal svojega sina v nemški oddelek na učiteljsku!

**Karnijolci pod varstvom policije** Včeraj se je vrnil pogreb umrlega »Germana« Karnijolca Kšhlera, ki se je kot enoleten prostovoljec pri vajah prehladil in umrl. Pogreb so počastila germanska društva z modrimi in zelenimi čepicami. Magistrat je menda mislil, da pride zopet do kakih demonstracij ter je poslal k pogrebu cel regiment policajev, katerega se je udeležilo kakih 12 Karnijolcev. Značilno je, da se nekateri policaji zelo dobro razumejo s temi nemškimi izzivedci, ker je neki Karnijolec od njih zaupil na nekega policista »Heil!« in ta mu je na to — odzdravil. Med venci je bil tudi eden s pangermansko trobojnico. Karnijolcem ob strani so pri pogrebu šli policaji. Zelo lepo je bilo videti te nemšku terške pod policijskim nadzorstvom. Udeležilo se je pogreba tudi več nemških uradnikov, kateri menda pokojnika še poznali niso. Pri razhodu so zopet »heulali« ter se od peljali v zaprta izvožkih. Takozvani »Trauersalvander« bodo v soboto v kazni.

**Slovensko gledališče v Ljubljani.** Danes zvečer nastava Sardonove zgodovinske drame »Domovina«. — V soboto uprizori se velika burka s petjem »Rezer vistova svatba«. — Opera študira Meyerbeerovo veliko opero »Hugenoiti«, s katero se prične vrsta opernih predstav.

**Maturu** v jesenskem terminu so napravili na tukajšnji I. drž. gimnaziji: Andrej Kezele, Andrej Kranland, Franc Ločnikar, Friderik Luckmann, Gilbert Prato, Tomaž Tollazzi, Viljem Bukovnik, Rudolf Est, Lambert Enspieler, Anton Kočan, Jakob Košak, Frano Križe, Janez Majdic, Julij Polec, Evgen Vavken, gđ. Julija Gyorgyevcz.

V disciplinarnem preiskovalnem zaporu nad petdeset dni je bil nedavno v Ljubljani neki rezervist imenom Hauptmann. — Zamudil je eno ali dve orožni vaji, torej niti ni bilo mogoče naložiti mu tako visoke kazni. — Vzrok tako dolgemu preiskovalnemu zaporu je priznana »naglica« vojjaške justice. — Mož mora seveda molčati, a pristojne oblasti naj o takim postopanju zvedo vsaj tem potom.

**Ljubljani**ca narastla je za 1.90 m. nad normalom. Sava pri Zalogu je 0.80 m. nad normalom.

**Solsko leto** prične jutri na tukajšnjem učiteljsku.

**Müdlinska trgovina** s čevlji. Z ozirom na naše poročilo z dne 26. t. m. poroča tvrdka Alfred Fäkl, da je bivši poslovođa

g. A. Preatoni pri izstopu iz trgovine poravnal vse svoje obveznosti in da tvrdka sedaj nima od njega ničesar terjati.

**Umrli** so v Ljubljani. Franc Velikanje, starinarjev sin, 10 let. Ivan Svček, delavec, 25 let. Fran Kramar, branjevec, 64 let. Fran Vidic, delavec 23 let. Neža Pene, mlinarjeva hči, 30 let. Gubrijel Černe, reviz. ključar, 23 let. Ivana Hribar. — V bolnici: Tomaž Dobravec.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Naskok Japoncev na Port Artur odbit.**

London, 29. septembra. Dne 19. t. m. od severa in vzhoda začetni naskok Japoncev na Port Artur je bil v ponedeljek ob 4 uri popoldne končan s tem, da so Rusi skoro vse od Japoncev že zavzete pozicije dobili nazaj in japonski napad sijajno odbili. Japonci so ohranili le še utrdbe 4, 5 in 6. Japonci so morali opustiti svoje poizkuse, priti pred utrdbe s pomočjo podzemskih rogov in potem razstreliti utrdbe v zrak, ker je Steselj dal napravljati protirove, katere je podminiral in tako med japonskimi pionirji z razstrelbami povzročil strašne izgube. Pri zgoraj omenjenem odbitem napadu Japoncev na Port Artur se čeni, da imajo Japonci 7000 mrtvih in ranjenih, Rusi pa le nekaj sto. Pri zgradbi protirovov je zadel Steselj na od Kitajcev zgrajena bogato založena skladišča streliva. Na Japonskem silno narašča nezadovoljnost z Nogijem, ki vodi obleganje Port Arturja. Neki list mu svetuje, naj izvrši harikiri ter pravi, da mu bo zato poslal meč, ki visi v uredništvu. Nogi dobiva vedno pomoč, a v Čifu so mnenja, da te čete Japoncem sedaj ne bodo mogle več mnogo koristiti.

London, 29. sept. Vesti iz Čfua potrjujejo, da je bil novi japonski napad odbit in da so mine Japoncem povzročile velikanske izgube.

Berolin, 29. sept. Iz Peterburga poročajo, da bo Aleksejev le navidezno še na svojem mestu. Njegova posla bo opravljal general Zilinski, najboljši ruski strateg, ki je zadnje čase Kuropatkina ostro kritiziral in nasvetoval, naj se Gribenberg imenuje za poveljnika druge ruske armade. Naloga Gribenbergova bo samostojno poizkušati obiti Japonce na vzhodu in prisiliti Kurokija, da se umakne proti Fenvantenu.

Peterburg, 29. sept. Sirijo se vesti, da je car imenoval velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča za poveljnika obeh ruskih armad v Mandžuriji.

Tokio 29. sept. Neuradna poročila cenijo število bolnih in ranjenih jap. vojakov na 45.000 moč.

Peterburg 29. septembra. Ruska vlada je Kitajcem zagotovila, da Rusi ne bodo onečastili grobov kitajskih cesarjev pri Mukdenu. Kuropatkin je baje rekel kitajskemu guvernerju v Mukdenu, ko ga je prosil, da naj v bližini Mukdema ne povzroči bitke, naj to prošnjo naslovi raje na Japonce.

Paris, 29. septembra. »Temps« poroča, da je ruska vlada pri družbi »Compagnie des Forges« naročila 11 rušičev torpedovk najnovejše vrste, kateri morajo biti zgrajeni v 15 mesecih. Nadalje bo ruska vlada naročila štiri križarice.

London, 29. sept. Japonska zopet išče novega posojila pet milijonov funtov.

Dunaj, 29. septembra. Neko poročilo iz Odesa konstatira glede ladij ruskega dobrovoljnega brodogva in ruskega parobrodnega in trgovinskega društva v Črnem morju sledeče: Ne gre se le, kakor se je poročalo, za sedem, ampak za osem ladij dobrovoljnega brodogva in te so: »Tambov«, »Kostrova«, »Voroneš«, »Vladimir«, »Kiev«, »Jaroslav«, »Nižni Novgorod« in »Saratov«, potem tri ladje ruskega parobrodnega in trgovinskega društva v Črnem morju, »Merkur«, »Jupiter« in »Palada«, skupno torej enajst ladij. Te ladje so od meseca julija v Odesi, naložene s premogom, ter pripravljene za odhod; kdaj pa odplujejo, ni do sedaj še nič znanega. Kar se tiče ladij ruske parobrodne in trgovinske družbe v Črnem morju »Meteora« in »Junone«, sta obe že dne 25. t. m. odpluli skori Bospor in Dardanele.



### Zahvala. 1637

Povodom prebridke, tako nenadne izgube naše nad vse ljubljene, nepozabne soproge, ozir. hčere, sestre, svakinje, nečakinje, tete in sinabe, gospe

**Gizele Lavrič roj. Wencals**

nam je došlo od blizu in daleč toliko dokazov presičega in tolažilnega sočutja, da nam je dolžnost tem potom izreči zanje, kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu in za darovane prelepe vence svojo najteplejšo zahvalo.

Ljubljana, 27. sept. 1904.

Žalujoča rodbina.

## Novo istrsko vino belo in črno,

v vsaki menini, kakor tudi „refoško“, se dobi po zmerah cenah pri g. s. **Šime Defar**, posestniku in trgovcu v **Tinjanu** (pri Paricu) **Istra**. Žiraziška postaja: Sv. Peter v Šumi. 1854 10-7

Za pristnost se jamči v vsakem oziru

## Kovačnica

z vsem kovašk'm orodjem, dobro znan, kateri ni še nikdar zmanjkalo dela, se odda takoj v najem.

Več se poi ve pri lastniku **Ivanu Bulz**, me sarju na Mirni Dolenjsko. 1624 4-2

## Mesnica na Javorniku

tik glavne ceste, na zelo obljudi nam prostoru se da za več let v najem spretnemu mesarju prid ug dnimi popoti. V hiši je tudi stanovanje. 1630 2-1

Ponudbe strejema in pogoje stavi **Marija Bregant**, posestnica na Javorniku

## Lep, dobronosen mlin

na deset kamnov in z 12 stopami z vedno močco vedno silo na **Primostku** tik okrajne ceste, pol ure od mesta Mežike, se proda po nizki ceni.

Zraven je še potrebno poslopje, dve šupi, konjski in živinski blevi, vse v najboljšem stanju, veliki svinjaki, kozolec - dvojak in ped. Pri hiši je sadni vrt, travniki in hosta z debelimi hrasti, krog 8 oralov, za prešičjo in živinsko rejo jako ugodno. Natančno se izve pri prodajalcu

### Frideriku Skušek,

1631 2-1 trgovcu in posestniku  
**Metlika na Dolenjskem**

## Stare železniške

**šine**

50 mm visoke, ravne, kupi 1633 3-1

**Karol Jelovšek**  
na Vrhniki.

## Peki, pozor!



Priporočam svoje najboljše in najtrpežnejše

**veslice za zemlje**

14 čevl. dolge 13 cm široke po 90 kr.; 40 cm široke z resljem po 60 kr. Loparje 60 cm široke 80 kr.

Za vsako delo jamčim eno leto. Izdelujem tudi druge enake vrste po želji naročevalca.

**Jožef Mavc**  
Spod. Golo 4, p. Studenec. 1627

## Prevzetje gostilne.

Dovoljujem si uljudno naznanjati slavnemu občinstvu, da prevzamem z dnem 1. oktobra t. l. dobroznano pivovarn. gostilno **G. Auerjevih dedičev** v Wolfvovih ulicah št. 12.

Točil bodem priznano dobro pivo iz pivovarne G. Auerjevih dedičev ter najboljša domača vina, katera dobivam direktno **cviček, bizeljec, teran, prosek** od vinogradnikov:

Posebno skrb bodem imel za dobro kuhinjo, da mi bude mogoče cenj. gostom z najboljšimi gorkimi in mrzlimi jedili postreči.

V obilen obisk se priporoča **Jakob Špunt**, gostilničar.

1626 2-1

## Največja izbera

**ovratnikov s kapuco iz kameline dlake** za dečke od gl. 3- višje  
**Doubl-športnih sukenj**, dolgih za dečke in gospode . . . . . 5-  
**suknenih kril za dame**, moderna fazona . . . . . 2-  
**jopice in paletot za dame** za jesensko in zimsko dobo . . . . . 3-  
**bluze** najnovejše vrste, krasni vzorci . . . . . 1-50

Velika izbera oblek za gospode in dečke, kostumov za otroke, zimskih sukenj in havelokov po čudovito nizkih cenah, kakor tudi damske konfekcije v najfinejši izpeljavi.

### Oroslav Bernatovič

Angleško skladišče oblek, Ljubljana.

### Izvirni modeli

iz

## Londona

so ravnokar došli. 1634 3-1

Prosimo p. n. občinstvo, da si ogleda to lepo blago.

**Angleško skladišče oblek,**

Ljubljana, Mestni trg 5.

### Zgaga, napenjanje, pehanje,

glavobol,  
hudo srčno utripanje,  
pomanjkanje spanja,  
začasno bljuvanje

so znamenja želodčnih in črevesnih bolezn. katerih ne gre prezirati. V odstranjenju tega zlega naj se pije rogeški „templjev vrel“, kar priporočajo tudi zdravniki. Rogeški „Styria vr-lee“ je močnejši, a piti se sme le redično. 1437 & 2-2

Išče se

## izurjen žagar

ki bi mogel službo kmalu nastopiti. Sužbeni pogoji so iz edo or lastniku žage in gostilničarju **Fr. Smrké-tu**, p. Mirna na Dolenjskem. 1595 4-4

Z gostilno na letovišču

## „Laverca“

se s 1. oktobrom do spomladi preneha. 1620 3-2

### Vedno najnovejši

## gramofoni

kakor tudi plošče v največji izberi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

**Rudolfu Weber,**

1059 100-20

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarne „Evropa“, v hiši gospoda **Kribarja**.



Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Gospodu

1628 1-1

inženirju **KONRADU LAČNIKU**

stavbenemu podjetniku

v Ljubljani.

Vsled ogleda **vodovoda** na „Žice, Zagorico in Dolenje“ v občini Rova, dne 10 t. m., katero napravo je komisija kot „popolno“ pripoznala, si štejejo podpisani v dolžnost, izreči Vam

## javno priznanje in zahvalo

za izvršitev te naprave, kot tudi koulantnost pri obračunu. — Podpisanih dolžnost je tudi, to podjetje toplo priporočati.

**Rova**, dne 10. septembra 1904.

L. S.

**Alojzij Jerman,**  
župan.

**Anton Rems, Miha Zupanc, Jakob Pevc, Miha Gerčar, Peter Jeretina, Antonin Andrejka, Franc Sušnik.**

### Krojaški salon za gospode

**IVAN MAGDIČ** \* LJUBLJANA \*  
Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 1377 20-6

Uniformiranje in zaloga potrebščin za „Sokole“.

Grenčica  
„**Florian**“  
in likér  
„**Florian**“  
najboljša kapljica  
za želodec. 1938 51

# Škrilj-Eternit

Patent.

Hatschek

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

1268 26-10

Najboljša streha sedanjosti. **Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK** Najdalekosežneje poroštvo.

Varna pred ognjem in viharji, klubi je vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Uyfalu

Spričevala prve vrste.

Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11.

Andrassystrasse 33.

Ogrsko.

Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: **Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE** v Trstu, via Geppa 2.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Dr. Ignacij Žitnik.**

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.